

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

LUXEMBOURG

ẒENDRIJŨ TEISINGUMO TEISMAS
AI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
SÚDNY DVOR EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Υπηρεσία Τύπου και Πληροφόρησης

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 102/06/EL

14 Δεκεμβρίου 2006

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-170/05

Denkavit Internationaal BV, Denkavit France SARL κατά Ministre de l'Économie, des Finances et de l'Industrie

ΕΘΝΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ Η ΟΠΟΙΑ ΠΑΡΑΚΡΑΤΕΙ ΦΟΡΟ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΑΛΛΟΔΑΠΗ ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, ΕΝΩ ΑΠΑΛΛΑΣΣΕΙ ΣΧΕΔΟΝ ΕΞ ΟΛΟΚΛΗΡΟΥ ΤΑ ΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΠΟΥ ΛΑΜΒΑΝΕΙ ΗΜΕΔΑΠΗ ΜΗΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ, ΣΥΝΙΣΤΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΣ

Η ελευθερία εγκαταστάσεως αντιβαίνει σ' αυτόν τον παρακρατούμενο στην πηγή φόρο, ακόμη και αν φορολογική σύμβαση επιτρέπει στην αλλοδαπή μητρική εταιρία να τον συμψηφίσει με τον φόρο που οφείλει στο κράτος στο οποίο εδρεύει, όταν η μητρική αυτή δεν έχει τη δυνατότητα να προβεί στον συμψηφισμό αυτό

Σύμφωνα με την γαλλική νομοθεσία που ίσχυε κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών της υπό κρίση υποθέσεως, τα μερίσματα που κατέβαλλε εταιρία με έδρα στη Γαλλία προς μητρική εταιρία μη εδρεύουσα στη Γαλλία φορολογούνταν διά παρακρατήσεως στην πηγή φόρου με συντελεστή 25 %. Για τα διανεμόμενα από εδρεύουσα στη Γαλλία σε μητρική επίσης εδρεύουσα στη Γαλλία, δεν προβλεπόταν καμία παρακράτηση φόρου στην πηγή. Εξάλλου, μητρική εταιρία με έδρα ή μόνιμη εγκατάσταση στη Γαλλία μπορούσε να τύχει, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, σχεδόν εξ ολοκλήρου απαλλαγής από τον φόρο επί των διανεμόμενων από τη θυγατρική της μερισμάτων. Εξαιρέσει ενός ποσοστού 5 %, τα μερίσματα αυτά αφαιρούνταν από το τα καθαρά φορολογητέα κέρδη της μητρικής εταιρίας και επομένως η μητρική εταιρία απαλλασσόταν της φορολογίας.

Επιπλέον, γαλλο-ολλανδική σύμβαση¹ με αντικείμενο την αποφυγή της διπλής φορολογίας προβλέπει ότι μητρική εταιρία που είναι εγκατεστημένη στις Κάτω Χώρες μπορεί να προβεί σε συμψηφισμό του φόρου που της επιβλήθηκε στη Γαλλία με τον φόρο που πρέπει να καταβάλει στις Κάτω Χώρες. Ο συμψηφισμός αυτός δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό του οφειλόμενου στις Κάτω Χώρες φόρου. Δεδομένου ότι το Βασίλειο των Κάτω Χωρών απαλλάσσει τις ολλανδικές εταιρίες από τον φόρο επί των αλλοδαπής προελεύσεως μερισμάτων, προκύπτει ότι δεν χορηγείται καμία μείωση φόρου βάσει της γαλλικής παρακρατήσεως στην πηγή.

Η Denkavit Internationaal BV είναι μητρική εταιρία, με έδρα στις Κάτω Χώρες η οποία, κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών, είχε δύο γαλλικές θυγατρικές εταιρίες, την Agro-Finances SARL και τη Denkavit France (οι οποίες μεταγενέστερα συγχωνεύθηκαν στη Denkavit France) στις οποίες είχε τον έλεγχο σχεδόν ολοκλήρου του κεφαλαίου. Από το 1987 έως το 1989, οι δύο αυτές εταιρίες κατέβαλαν στη μητρική τους Denkavit Internationaal μερίσματα συνολικού ύψους 14,5 εκατομμυρίων γαλλικών φράγκων (FRF). Κατ' εφαρμογή της γαλλο-ολλανδικής συμβάσεως και της γαλλικής νομοθεσίας, παρακρατήθηκε στην πηγή 5 % του ποσού των μερισμάτων αυτών, δηλαδή 725 000 FRF.

Η Denkavit Internationaal και η Denkavit France αξιώνουν την επιστροφή του ποσού αυτού ενώπιον του Conseil d'État το οποίο ερωτά το Δικαστήριο για τη συμβατότητα του γαλλικού μηχανισμού παρακρατήσεως φόρου στην πηγή με το κοινοτικό δίκαιο.

Το Δικαστήριο υπενθυμίζει πρώτον ότι η άμεση φορολογία εμπίπτει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, τα οποία όμως πρέπει να την ασκούν τηρώντας το κοινοτικό δίκαιο.

Στη συνέχεια, διευκρινίζει ότι η ελευθερία εγκαταστάσεως αναγνωρίζει στους κοινοτικούς υπηκόους, το δικαίωμα εταιρίας που έχει συσταθεί κατά τη νομοθεσία ενός κράτους μέλους να ασκεί τη δραστηριότητά της στο οικείο κράτος μέλος μέσω, μεταξύ άλλων, υποκαταστήματος. Η ελευθερία εγκαταστάσεως έχει έτσι ως κύριο σκοπό να εξασφαλίζει εντός του κράτους υποδοχής της θυγατρικής την ίση μεταχείριση των αλλοδαπών με τους ημεδαπούς, απαγορεύοντας κάθε διάκριση, έστω και ελάχιστη, που βασίζεται στην έδρα των εταιριών.

Η δυσμενής αυτή διάκριση συνίσταται στην καθιέρωση διαφορετικής μεταχείρισης ενώ δεν υφίσταται καμία διαφορά της αντικειμενικής τους καταστάσεως ικανή να θεμελιώσει την εν λόγω διαφορετική μεταχείριση.

Το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι ανεξαρτήτως της γαλλο-ολλανδικής συμβάσεως, η εθνική νομοθεσία έχει ως αποτέλεσμα τη διαφορετική φορολογική μεταχείριση των μερισμάτων που διανέμει ημεδαπή θυγατρική εταιρία προς τη μητρική της εταιρία, αναλόγως του αν η τελευταία είναι ημεδαπή ή αλλοδαπή.

Έτσι, ενώ οι ημεδαπές μητρικές εταιρίες έχουν τη δυνατότητα να τύχουν σχεδόν εξ ολοκλήρου απαλλαγής για τα μερίσματα που έλαβαν, τουναντίον στις αλλοδαπές μητρικές

¹ Σύμβαση μεταξύ της Γαλλικής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, με αντικείμενο την αποφυγή της διπλής φορολογίας και την πρόληψη της φοροαποφυγής όσον αφορά τον φόρο εισοδήματος και περιουσίας, η οποία υπογράφηκε στο Παρίσι στις 16 Μαρτίου 1973

εταιρίες παρακρατείται φόρος στην πηγή ύψους 25 % επί του ποσού των διανεμόμενων μερισμάτων.

Επιπλέον, τα μερίσματα που καταβάλλονται στις αλλοδαπές μητρικές εταιρίες, σε αντίθεση με αυτά που καταβάλλονται στις ημεδαπές μητρικές, φορολογούνται αλληπάλληλα βάσει της γαλλικής φορολογικής νομοθεσίας. Έτσι, τα μερίσματα αυτά φορολογούνται, πρώτον, επί των εταιρικών κερδών στα εισοδήματα της θυγατρικής εταιρίας που προβαίνει στη διανομή και, δεύτερον, επιβάλλοντας στην αλλοδαπή μητρική εταιρία παρακράτηση φόρου επί των εν λόγω μερισμάτων.

Έτσι, η διαφορετική αυτή φορολογική μεταχείριση των μερισμάτων μεταξύ μητρικών αναλόγως του τόπου όπου εδρεύουν συνιστά περιορισμό της ελευθερίας εγκαταστάσεως.

Όσον αφορά τη γαλλο-ολλανδική σύμβαση, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι ελλείπει κοινοτικών μέτρων εναρμονίσεως, τα κράτη μέλη, τηρώντας την κοινοτική νομοθεσία, εξακολουθούν να είναι αρμόδια για τον καθορισμό των κριτηρίων φορολόγησεως των εισοδημάτων και μπορούν, ενδεχομένως διά της συμβατικής οδού, προκειμένου να εξαλειφθεί η διπλή φορολόγηση να καθορίζουν τα κριτήρια για την κατανομή της φορολογικής αρμοδιότητας μεταξύ των κρατών μελών.

Επιβεβαιώνοντας εκ νέου την αρχή σύμφωνα με την οποία, **απαγορεύονται ακόμη και οι μικρής εκτάσεως και ήσσονος σημασίας περιορισμοί της ελευθερίας εγκαταστάσεως**, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, όπως προκύπτει από τη συνδυασμένη εφαρμογή της γαλλο-ολλανδικής σύμβασης και της ολλανδικής νομοθεσίας, στις ημεδαπές μητρικές εταιρίες επιβάλλεται φορολογικό καθεστώς που καθιστά δυνατή την αποφυγή της αλληπάλληλης φορολογίας ενώ στις αλλοδαπές μητρικές εταιρίες, αντιθέτως, επιβάλλεται αλληπάλληλη φορολογία επί των μερισμάτων που διανέμονται από τις εδρεύουσες στη Γαλλία θυγατρικές τους.

Επομένως, το Δικαστήριο αποφαινεται ότι το κοινοτικό δίκαιο απαγορεύει εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει, μόνο για τις αλλοδαπές μητρικές εταιρίες, παρακράτηση φόρου στην πηγή επί των μερισμάτων που διανέμονται από ημεδαπές θυγατρικές, όταν μάλιστα φορολογική σύμβαση μεταξύ του εν λόγω κράτους μέλους και άλλου κράτους μέλους, με την οποία επιτρέπεται η παρακράτηση αυτή στην πηγή, προβλέπει τη δυνατότητα συμψηφισμού του οφειλόμενου στο άλλο αυτό κράτος φόρου με την επιβάρυνση που επιβάλλεται κατ' εφαρμογή της εν λόγω εθνικής νομοθεσίας, οσάκις η μητρική εταιρία δεν έχει τη δυνατότητα, στο άλλο αυτό κράτος μέλος, να προβεί στον προβλεπόμενο από την εν λόγω σύμβαση συμψηφισμό.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Γλώσσες στις οποίες διατίθεται: ES, CS, DE, EL, EN, FR, IT, HU, NL, PL, SK, SL

*Το πλήρες κείμενο της αποφάσεως βρίσκεται στην ιστοσελίδα του Δικαστηρίου
<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=EL&Submit=rechercher&numaff=C-170/05>*

Μπορείτε, κατά κανόνα, να το συμβουλευθείτε από τις 12 το μεσημέρι, ώρα κεντρικής Ευρώπης, κατά την ημερομηνία της δημοσίευσής της αποφάσεως.

*Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με την κα Estella Cigna Angelidis
Τηλ.: (00352) 4303 2582 Fax: (00352) 4303 2674*